

ΣΥΝΑΥΛΙΑ
**ΜΕ ΤΗΝ ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΚΛΑΡΙΝΕΤΟ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13 ΜΑΪΟΥ 2011
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΝΑΟΥΣΑΣ

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ: 20:30
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΑΡΜΟΝΙΑ,

στη φύση και τη μουσική

Μιχάλης Οικονόμου

Διευθυντής ορχήστρας

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1973. Σπούδασε Μουσικολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, από όπου αποφοίτησε με άριστα το 1996. Σπούδασε επίσης βιολί, ανώτερα θεωρητικά και σύνθεση στο Εθνικό Ωδείο, αποκτώντας πέντε διπλώματα με εξαιρετικές διακρίσεις, πρώτα βραβεία και αριστεία εξαιρετικής επιδόσης. Λαμβάνοντας έξι υποτροφίες, συνέχισε τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης από όπου αποφοίτησε με Master στη Διεύθυνση Ορχήστρας και Χορωδίας και Διδακτορικό στη Σύνθεση.

Δάσκαλοί του υπήρξαν μερικές από τις σημαντικότερες προσωπικότητες της διεθνούς μουσικής σκηνής, όπως οι Θόδωρος Αντωνίου, Lukas Foss, Jorma Panula, Gianluigi Gelmetti και David Hoose. Έχει τιμηθεί με έντεκα βραβεία σε πανελλήνιους και διεθνείς διαγωνισμούς μεταξύ των οποίων το Α' βραβείο του διεθνούς διαγωνισμού σύνθεσης "ALEA III" και το Β' βραβείο του διεθνούς διαγωνισμού σύνθεσης «Δημήτρης Μητρόπουλος».

Ο Μιχάλης Οικονόμου έχει διευθύνει τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Κατάρ και της Ταϊλάνδης, την Ορχήστρα του Φεσιβάλ της Σόφιας, την Ορχήστρα ALEA III της Βοστώνης, την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Καμεράτα Ορχήστρα των Φίλων της Μουσικής, την Ορχήστρα των Χρωμάτων, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, τη Δημοτική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Ορχήστρα Πατρών, το Ελληνικό Συγκρότημα Σύγχρονης Μουσικής και πολλές άλλες ορχήστρες και σύνολα του εξωτερικού. Παράλληλα, η μουσική του έχει παιχτεί με μεγάλη επιτυχία ανά τον κόσμο έχοντας στο ενεργητικό του τουλάχιστον πενήντα παγκόσμιες εκτελέσεις έργων του, καθώς επίσης παραγγελίες από κορυφαίους φορείς όπως το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και το Carnegie Hall της Νέας Υόρκης.

Τον Μιχάλη Οικονόμου έχουν επαινέσει δημόσια σπουδαίες προσωπικότητες όπως ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ο George Crumb, ο Gunther Schuller και ο Μίκης Θεοδωράκης, ενώ έχει λάβει πλήθος θετικών κριτικών από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Σήμερα, έχει εγκατασταθεί μόνιμα στην πατρίδα του και υπηρετεί ως μόνιμος αρχιμουσικός της Συμφωνικής Ορχήστρας του Δήμου Αθηναίων και ως Διευθυντής του Μουσικού Τμήματος και της Χορωδίας του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου.

Τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργήσει την πιο ενεργή σχολή Διεύθυνσης Ορχήστρας και Χορωδίας στην Ελλάδα, έχοντας διδάξει περισσότερους από πενήντα νέους έλληνες μαέστρους σε συνεργασία με το Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Hellenic American University, το Ωδείο Μουσικοί Ορίζοντες, το Ωδείο Κατερίνα Μάσκα, το Ωδείο Αναγέννηση, το Μουσικό Εργαστήρι Σύνθεσης και Εκτέλεσης και τα Μουσικά Σύνολα του Δήμου Αθηναίων. Τέλος, για τέσσερα συνεχιά έτη υπήρξε παραγωγός και παρουσιαστής της εκπομπής «Στο Πόντιουμ» του τρίτου προγράμματος της ΕΡΤ, ενώ από το 1998 είναι τακτικό μέλος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών.

Διονύσιος Γραμμένος

κλαρινέτο

Ο Διονύσιος Γραμμένος (γεν. 1989, Κέρκυρα) ξεκίνησε τη διεθνή του καριέρα με το Α' βραβείο στο διαγωνισμό Eurovision Young Musicians 2008, διάκριση που πρώτη φορά απονέμεται σε πνευστό όργανο στην ιστορία του διαγωνισμού, ερμηνεύοντας το 4ο μέρος από το κοντσέρτο του J. Francaix, στην τελετή έναρξης του Φεστιβάλ της Βιέννης, μπροστά σε κοινό 50.000 θεατών.

Ο Roger Norrington, πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής του διαγωνισμού, είπε για τον Γραμμένο: «Είναι εξαιρετικός κλαρινετίστας, μας εντυπωσίασε και του δώσαμε το Α' βραβείο. Έχει θαυμάσια τεχνική, εξαιρετική μουσική δεξιότητα. Είναι χαρά να τον ακούει κανείς να παίζει».

Έχοντας κάνει το ντεμπούτο του στην Ευρώπη με τη Συμφωνική Ορχήστρα της Βιέννης, ακολούθησε μία δυναμική πορεία ως σολίστ, με ορχήστρες όπως η Ραδιοφωνία

της Νορβηγίας, η Ραδιοφωνία και η Φιλαρμονική της Σόφιας, η Ορχήστρα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας, η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών και Θεσσαλονίκης, η Ορχήστρα «Σολίστ της Πάτρας», η Ελληνο-τουρκική Ορχήστρα Νέων. Συνεργάστηκε με μαέστρους όπως οι Vladimir Ashkenazy, Ari Rasilainen, Shao En, Enrique Barrios, Aleksandar Markovich, Βύρων Φιδετζής, Άλκης Μπαλτάς, Μύρων Μιχαηλίδης, Νίκος Αθηναίος, Λουκάς Καρυτινός, Αλέξανδρος Μυράτ, Δημήτρης Μποτίνης.

Το 2008-2009 ξεχωριστές υπήρξαν οι εμφανίσεις του στο Auditorio Nacional de Musica de Madrid, παρουσία της βασίλισσας Σοφίας της Ισπανίας, όπου ερμήνευσε το Κοντσέρτο για κλαρινέτο του W. A. Mozart, τα ρεσιτάλ του στη Βασιλική Ακαδημία Τεχνών στο Λονδίνο και στο Ρότερνταμ, στο πλαίσιο της Διεθνούς Συνάντησης πρώην προέδρων κρατών, καθώς και οι ηχογραφήσεις του για την Ελληνική, Αυστριακή και Νορβηγική Ραδιοφωνία.

Ο Martin Spangenberg, κλαρινετίστας και καθηγητής στη Hochschule für Musik "Franz Liszt", με αφορμή την ερμηνεία του Γραμμένου στο κοντσέρτο του Μότσαρτ, λέει γι αυτόν: «Ο Διονύσιος Γραμμένος, ήδη από νεαρή ηλικία, έχει πάρει έναν εντελώς δικό του δρόμο ως κλαρινετίστας. Με αξιοζήλευτη ευχέρεια βιρτουόζου, παρασύρει το κοινό μέσα από τους δυσκολότερους τεχνικά δρόμους, ενώ ταυτόχρονα, αναδεικνύει τις ερμηνευτικές του ικανότητες σε κοντσέρτα για κλαρινέτο, έχοντας ξεκινήσει την προσωπική του αναμέτρηση με τον Μότσαρτ και το βαθύ περιεχόμενο της μουσικής του».

Στο χώρο της μουσικής δωματίου συνεργάστηκε με σύνολα όπως το Tobias String Quartet και Salzburg Mozart Quartet για σειρά συναυλιών, με τα οποία ερμήνευσε τα κουιντέτα Weber και Brahms αντίστοιχα. Στα τέλη του 2009 πραγματοποίησε την πρώτη του περιοδεία στην

Ιαπωνία με ρεσιτάλ και σόλο κοντσέρτο στις αίθουσες Yokohama Minato Mirai και Muza Kawasaki.

Στις μελλοντικές εμφανίσεις του συγκαταλέγονται σόλο κοντσέρτα με την Nordic Chamber Orchestra και Swedish Wind Ensemble, για σειρά συναυλιών στη Σουηδία υπό τη διεύθυνση του Christian Lindberg, αλλά και συναυλίες με την Polnische Kammerphilharmonie, υπό τη διεύθυνση του W. Rajski, προσκεκλημένος σε ένα από τα σημαντικότερα διεθνή φεστιβάλ, του Rheingau Musik Festival στη Γερμανία, στον κύκλο "Junge Virtuose". Σημαντική είναι, επίσης, η σύμπραξη του με τη Wiener Kammerorchester στο Wiener Konzerthaus, ενώ έχει κληθεί για ρεσιτάλ στο διάσημο Auditorium du Louvre στο Παρίσι, όπου θα ερμηνεύσει, σε παγκόσμια πρεμιέρα, το έργο του Θόδωρου Αντωνίου "Celebration VI" για σόλο κλαρινέτο, αφιερωμένο στον Διονύσιο Γραμμένο.

Στο χώρο της μουσικής δωματίου, επανέλαβε τη συνεργασία του με το Salzburg Mozart Quartet για συναυλίες στην Ελλάδα και την Αυστρία, ενώ το Μάιο του 2010 συνέπραξε με το παγκοσμίου φήμης Berlin Philharmonia Quartet, που αποτελείται από τα κορυφαία έγχορδα της Φιλαρμονικής του Βερολίνου, για σειρά συναυλιών στην Κύπρο και την Ελλάδα.

Έχει τιμηθεί με το πανευρωπαϊκό βραβείο Leonardo da Vinci, το οποίο απονέμεται σε σημαντικές προσωπικότητες της τέχνης και των επιστημών και με το Χρυσό Μετάλλιο της Πόλεως των Αθηνών για την προσφορά του στη μουσική.

Με υποτροφία του Ιδρύματος Α. Ωνάση συνεχίζει τις σπουδές του με τον κορυφαίο κλαρινετίστα Martin Spangenberg. Φοιτά στο τρίτο έτος της Hochschule für Musik "Franz Liszt" Weimar, όπου παρακολουθεί μαθήματα διεύθυνσης ορχήστρας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ

A. Ludwig van Beethoven (1770-1827) - Συμφωνία αρ. 7 σε λα μείζονα, έργο 92 (36')

Η Συμφωνία αρ. 7 σε λα μείζονα, έργο 92 του L.v. Beethoven, την οποία ο Βάγκνερ χαρακτήρισε ως «αποθέωση του χορού», λόγω της αστείρευτης ρυθμικής της ζωντάνιας, γράφτηκε το 1811 ενώ διέμενε στη λουτρόπολη του Τέπλιτς της Βοημίας. Η συμφωνία ολοκληρώθηκε το 1812 και ήταν αφιερωμένη στον κόμη Moritz von Fries και στη Ρωσίδα εστεμμένη Elisabeth Aleksiev. Το έργο έκανε πρεμιέρα στη Βιέννη στις 8 Δεκεμβρίου 1813 σε μια φιλανθρωπική συναυλία για τους στρατιώτες που τραυματίστηκαν στη μάχη της Ηαπαυ, στην αίθουσα του Πανεπιστημίου της Βιέννης υπό τη διεύθυνση του συνθέτη. Η επιτυχία υπήρξε προφανής. Η εκτέλεση επαναλαμβάνεται τέσσερις ημέρες αργότερα, ενώ η ενθουσιώδης υποδοχή του κοινού στη νέα δημιουργία είναι τέτοια που οδηγεί στην επανάληψη ολόκληρου του β' μέρους της Συμφωνίας.

Το βιεννέζικο κοινό κουρασμένο από τη γαλλική ναπολεόντεια κατοχή αγάλλασε τη δυναμική και την ομορφιά του έργου ελπίζοντας στην απελευθέρωση του. Το δεύτερο (Allegretto), τα τέσσερα τμήματα της συμφωνίας, θεωρείται μια από τις πιο δημοφιλείς συνθέσεις του καλλιτέχνη. Η Allgemeine musikalische Zeitung (26/1/1814) τη χαρακτηρίζει ...ως την πιο μελωδική, την πιο ευχάριστη και κατανοητή από όλες τις συμφωνίες του συνθέτη.

B. Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) - Κοντσέρτο για κλαρινέτο σε λα μείζονα (25')

Το κοντσέρτο για κλαρινέτο και ορχήστρα σε λα μείζονα KV 622 του Wolfgang Amadeus Mozart, γράφτηκε το 1791 για τον κλαρινετίστα Anton Stadler. Αποτελεί ένα από τα τελευταία έργα και το ωριμότερο κοντσέρτο του μεγάλου συνθέτη - για μερικούς δε και το ωραιότερο. Οι μουσικόφιλοι μελετητές αυτού του κοντσέρτου διακρίνουν στη σύνθεση και στον ήχο του έργου ένα μαλακό, νοσταλγικό χαρακτήρα. Ειδικότερα δε στο δεύτερο μέρος διαμορφώνεται η παρέμβαση του σολιστικού οργάνου σαν διάλογος τραγουδιστή με το χορό, την ορχήστρα. Το κοντσέρτο, απαύγασμα συνθετικής ωριμότητας, φανερώνει μια βαθιά κατανόηση των ποικίλων ιδιαιτεροτήτων και δυνατοτήτων του οργάνου. Οι ηχοχρωματικές διαφοροποιήσεις στις διαφορές περιοχές του κλαρινέτου αξιοποιούνται για να αποδώσουν λεπτές διαφοροποιήσεις διαθέσεων. Το σολιστικό όργανο μεταμορφώνεται από το συνθέτη σε φορέα μουσικής φρεσκάδας και ζωντάνιας.

διευθυντής ορχήστρας: **Μιχάλης Οικονόμου**

κλαρινέτο: **Διονύσιος Γραμμένος**